

var et Ord, der parlamentarisk kunde passere, saa vilde jeg sige, at for en Insinuation af den Art er her ingen Plads. Thi jeg har, saa længe jeg har været Indenrigsminister, af en ærlig Villie virket til, at Sagen kunde blive fremmet gennem Landstinget i en saadan Skikkelse, at den kommende Lov i størst mulig Udstrækning kunde virke støttende for Ædruelighedsarbejdet. Naar jeg siger dette i dette Øjeblik og tidligere har sagt det her i det høje Folketing, beder jeg det ærede Medlem tro derpaa. Jeg har ikke under Sagens Behandling i tidligere Samlinger haft noget som helst med den at gøre og har paa ingen Maade til noget Tidspunkt anvendt nogen Indflydelse, som jeg maatte besidde, for at hemme eller hindre denne Sags Gang. Derfor haaber jeg ogsaa, at det ærede Medlem vil fritage mig for et Ansvar eller for en Mistanke for en Optræden, som jeg ikke kan have og ingen Sinde har udvist.

Det ærede Medlem siger, at dette at lade Befolkningen selv træffe Afgørelsen kan aldrig være nogen yderliggaaende Opfattelse, og at dertil burde jeg slutte mig. Men jeg har i Landstinget og her i Folketinget udtalt gentagende, at jeg er en ubetinget Ven af Kommuneafstemningens Princip. Jeg mener, at Befolkningen her skal have en afgørende Indflydelse. Men det er et Spørgsmaal, om man kan udstrække den i Omfang saa betydeligt, over det hele Omraade med andre Ord, som Hensigten er. Jeg er ikke sikker paa, at man kan det, og i alt Fald tror jeg ikke, det kan gennemføres, og saa er det, jeg siger, at saa maa man foretrække saadanne Skridt fremad mod det endelige Maal, som er opnaaelige, hellere end at fortsætte med Forsøg, som til syvende og sidst ikke vil kunne kronnes med Held; og det synes jeg, man fra deres Side, som er varme Tilhængere af en yderliggaaende Lovgivning — thi der er jo Folk, som er Tilhængere af en Forbudslovgivning, mon ikke det ærede Medlem Hr. Heilesen skulde være det? jeg ved i alt Fald ikke rettere —; jeg synes, at ogsaa disse Folk skulde paa dette Omraade, saadan som man er nødt til paa saa mange andre Omraader, anerkende Værdien af de Fremskridt, der er opnaaelige, og foretrække dem for det Land Utopien, som man dog ikke kan naa frem til.

Rode: Den højtærede Minister synes at være meget tilbøjelig til at finde en Insinuation i Udtalelser, naar han mener at kunne finde den i den Bemærkning, jeg fremsatte. Den højtærede Indenrigsminister

har jo Lov til at staa paa et hvilket som helst Standpunkt, han vil, overfor denne Lovgivning, men efter hvad han har sagt her, maa jeg virkelig have Lov til at slutte, at han ikke staar enig med Flertallet. Thi hvis han stod enig med Folketingsudvalgets Flertal, vilde han selvfølgelig ikke tale, som han har gjort her. Hvis han stod enig med Udvalgets Flertal, vilde han sige, at naar nu Folketinget havde vedtaget dette, vilde han bestræbe sig, det bedste han kunde, for at faa det gennemført i Landstinget, men hvis han ikke kunde faa det gennemført paa den Maade, vilde han søge at faa det gennemført i saa god en Skikkelse som muligt. Saaledes vilde selvfølgelig den tale, som stod paa Flertallets Standpunkt; men det er jo aabenbart, at den højtærede Minister ikke gør det. Den højtærede Minister har snarere sine Sympatier, jeg ved ikke hvor langt ude til den anden Side, men i alt Fald ikke hos Udvalgets Flertal, og det er det, som er det beklagelige i denne Sag.

Vesterager: Der blev sagt, at dette Lovforslag var maadeholdende, langt fra yderliggaaende, og det synes jeg, man har Lov til at slutte ud fra den Tilslutning, det har faaet hos Flertallet indenfor Udvalget. Det er et stort Flertal, der har samlet sig om de Ændringsforslag, der foreligger her, og dette er for mig et Vidnesbyrd om, at vi er inde i en Udvikling, som maa føres igennem til Sejr. Der er ingen Tvivl om, at den Retningslinie, vi her er inde paa, har en stor Del af det danske Folk bag sig. Man ynder ikke den bureaukratiske Styrelsesform paa dette Omraade, man vil fra mange Sider og efterhaanden fra flere og flere Sider kræve, at Afgørelsen bliver lagt ud til Befolkningen selv, saa at de faar Lov til at bestemme, hvordan de ønsker det ordnet; det er netop det, som har været et Stridsspørgsmaal, det har i alt Fald været det allervigtigste Kærnepunkt i denne Sag, og jeg havde ønsket, at den højtærede Indenrigsminister havde givet dette Princip en varmere Tilslutning, end jeg fik Indtryk af, det fik.

Der blev af det ærede Medlem Hr. Pürschel sagt, at en af mine Udtalelser kunde misforstaas. Man kan aldrig være sikker paa, at ikke en Udtalelse kan misforstaas, det kan jo ske; men jeg synes ærligt talt ikke, der var nogen Grund til at misforstaa dette, at der var frit Slag ude i Kommunerne, at der var Adgang for Agitation fra begge Sider. Hvordan Den personlige Friheds Værn stiller sig til Afholdssagen — ja, at den er oprettet af Kærlighed til Af-